

PUSTNI TOREK.

Tona Drenov je bil edini človek v vasi, ki je imel osla. V Brdih nimajo kmetje radi te živali; poniževalno se jim zdi imeti to prezirano žival pri hiši. — Tona Drenov pa je bil izjema; imel je osla in vsa vas je prezirala njega in njegovo žival. Mi, otroci, pa smo občudovali to

žival in marsikdo si je naskri-
vaj želel imeti takega konjička.

»Saj je lep!« smo modro-
vali. »Tako miren je in pame-
ten! Vedno nekaj premišljuje.
Nič grdo ne gleda in resno
hodi po svoji poti, ne meneč
se za to, kar se godi na desni

in levi. Hodi tako resno in zamišljeno
kakor pametna dekleta ob nedeljah, ko
gredo k maši. Tudi one hodijo z umerjenim
korakom in se ne ozirajo ne na desno ne
na levo.«

Zelo nam je ugajalo in obenem se nam
je čudno zdelo, da se tudi takrat ni ganil,
ko ga je kdo izmed nas potegnil za uho.

»Pameten je!« smo si mislili. »On dobro ve, da mu ne storimo
nič žalega.«

Meni se je vedno zdelo, da je žalosten in da je bržkone kaj hudega
doživel.

Bilo je na pustni torek. Vsa vas je bila razgibana. Iz dimnikov
so se vlekli gosti stebri dima in okoli hiš je dišalo po svinjini in pecivu.
V krčmah — naša vas je imela tri ali štiri — je šumelo kakor v panjih,
čeprav je bilo še zgodaj popoldne. Pivci so prihajali in odhajali,
drenjali so se med mizami, okrog katerih so sedeli možje in tudi žene.
Na vsaki mizi je stalo kup steklenic in kozarcev. Pivci so se bučno
razgovarjali, pričkali in šalili, napivali drug drugemu in trkali s kozarci,
da se je vino cedilo po mizah in stolih.

Pri mizi v kotu je zapel veseljak in za njim drugi. Vse omizje je
zapelo. Gostje pri ostalih mizah so povzdignili glas, da so lahko slišali
drug drugega. Bučnost je naraščala.

V gostilno je stopil vaški pismonoša in pričel razdeljevati med
goste pisma in razglednice, ki jih je imel to pot izredno mnogo v svoji
torbi. Razglednice so bile po večini za smeh in so predstavljale šaljive
prizore in smešne osebe.

»Pokaži, kaj si dobil?« so vpraševali drug drugega, kazali so si
karte in se grohotali.

Debeli kmet Gregor pa je vtaknil svojo karto v žep in ni rekel ničesar. »Oho, Gregor! Kaj pa si ti dobil? Le hitro pokaži!« mu je zaklical nekdo iz družbe.

Gregor se je obotavljal, zato mu je radovednež izmaknil iz žepa karto, na kateri je bil naslikan ogromen in smešen debeluh z obročem okoli trebuha. Spodaj pa je bilo napisano: Tak si ti!

Karta je romala od mize do mize, iz roke v roko. In pivci so se grohotali debelemu kmetu, ki je sedel v zadregi za mizo. Nekdo ga je potrepljal po rami in vzkliknil:

»Bodimo veseli, saj je pust!«

V gostilno je stopilo nekaj mladeničev. Prišli so iz mesta, kjer so si bili kupili obličnice in pustne nosove. Zdaj so romali nosovi od mize do mize in gostje so si jih natikali drug za drugim na nos. Obličnic pa mladeniči niso nikomur pokazali; hoteli so jih prihraniti za zvečer.

Tudi ti pustni nosovi so vzbudili dosti smeha. Še posebno so bruhnili pivci v smeh, ko si je droben čevljar nataknil debel in dolg nos na svoj droben nosek.

»Glej, mojster Tomažek ni tako sramežljiv kakor si ti!« je dejal nekdo debelemu Gregorju. »Ta razume, kaj je pustno veselje!«

S ceste se je začulo vpitje. Pismonoša, ki je že bil odšel iz gostilne, se je zopet pokazal na pragu in je vzkliknil: »Pusta nesejo!«

Mnogi so vstali od miz in šli pogledat na cesto. Črez vaški trg so nesli štirje mladeniči slamnatega pusta, ki je bil zelo rejen. Imel je seveda tudi hlače, telovnik in jopič, na glavi pa klobuk s širokimi krajci. Za nosači so se podili otroci.

Pred gostilno so položili pusta najprej na tla, pozneje so ga naslonili k zidu. Nekdo je prinesel iz gostilne stol in v naslednjem trenutku je že sedel na njem debeli pust.

»Debelemu Gregorju je podoben!« je omenil nekdo.

Vsi so se zasmjeli.

»Nesimo ga dalje!« je silil eden izmed nosačev.

»Kaj bi ga nosili! Ves se vam razleze! Škoda bi ga bilo! Na voz ga naložite!«

Takoj so privlekli iz bližnjega Drenovega dvorišča voziček in položili nanj pusta.

»Vlecite!« je vpil Tomažek.

»Ne, ne! Drenov sivec naj ga pelje!« je zaklical nekdo drugi.

»Bravo, bravo!« so zavpili štirje hkratu.

»Ne bo ga dal Tona!«

»Kaj ne! Plačamo mu! Goldinar dobi! Jaz mu dam goldinar!« je vpil vinjen kmet in odšel iskat Drena v hišo. Pet, šest ljudi je šlo za njim.

Dren se je branil posoditi žival, toda nič ni pomagalo. Potisnili so mu v roko goldinar, vdrli v hlev in privlekli iz njega osla.

V hipu je bil osel vprežen in že se je pomikal voz s pustom skozi vas. Od nekod je prišel godec s harmoniko. Takoj so ga potisnili pred voz. Godec je zaigral in vse je drlo dalje.

Sredi ceste pa je stal Tona Drenov in rohnel:

»Dajte mi žival in vzemite svoj goldinar! Pohabili mi bodo sivca ta budala!«

Ali že sta ga prijela dva pod pazduho in ga vlekla stran.

»Ne bodi vendar otročji, Dren! Saj ti vendar takoj vrnejo osla! Daleč ne pojdejo!«

Res, sprevod se je kmalu vrnil in obstal pred gostilno. Pusta so nesli vanjo in ga posadili za mizo. Nekdo mu je potisnil steklenico v žep.

»Viržinko mu dajte!«

»Žejen je! — Vina na mizo!« so kričali vsi vprek. Vse se je drenjalo okrog slamnatega gosta.

Godec je vlekkel na harmoniko, tam v kotu sta zaplesala dva pijanca, opotekala sta se in butala ob stole in mize.

»Kje je osel? Sem z njim!« je vpil pijani kmet. »Goldinar sem dall!«

»Živijo osel! — V gostilno naj pride! Za mizo z njim!« so vpili pijanci.

Planili so ven, izpregli osla in ga privlekli v gostilno. Štirje so ga vlekli.

»Kaj bi ga vlekli! — Nesimo ga!«

Deset ljudi se je drenjalo okrog živali; dvignili so jo in zanesli za mizo.

»Na stol z njim!«

Posedli so osla na stol. Deset rok ga je držalo.

»Tudi osel je žejen! Vina sem! Odprite mu vendar gobec!«

In zlivali so vino živali v gobec.

»Še, še! Le še!« so vpili in se grohotali ter bili z nogami.

Tedaj je planil v gostilno Tona.

»Sem mi dajte živinče! Kaj vendar počenjate!« je vpil in se prerival skozi gnečo.

»Ne damo ti ga! Goldinar si dobil!« so mu odgovarjali in ga potiskali stran.

»Žival je moja!«

»Najeta je!«

Zdajci je hipoma vstal izza mize debeli Gregor. Mirno je stopil tja, kjer so se pivci drenjali okrog sivca. Zamahnil je s svojo težko

roko preko glav — že sta ležala dva pod mizo. Zamahnil je drugič
čez gručo — zopet sta se sesedla dva.

V sobi je nastal divji metež in hrup. Pijanci so se spopadli in
hreščali so stoli. Z miz so padale steklenice in čaše. Tisti, ki so držali
sivca, so odskočili ter se vrgli v metež. Mnogi so bežali na cesto.
Oproščeni sivec je begal po sobi in stopal po tistih, ki so se valjali po
podu. Naposled je našel izhod in planil preko ceste. Zaletel se je v lesu
in padel pod nasip, kjer je obležal.

Od nekod je prihitel Tona, splazil se pod nasip k svoji živali in
ponavljal neprestano:

»Pohabili so ga, pohabili so ga!«

Pred hišami so stali ljudje v gručah in govorili vsi vprek.

Na trgu so se pojavili orožniki.

Mrak je legel na vas. Vaščani so se umaknili v svoje hiše in zopet
je bila vaška cesta tiha.

Le tam pod nasipom se je slišala žalostna tožba:

»Pohabili so ga, pohabili so ga...!«

KRALJ IN MODRIJANA.

Živel je kralj, ki je nekoč sanjal, da so mu izpadli vsi zobje. Zjutraj
pokliče modrijana in mu veli, da mu razloži sanje. Modrijan pravi: „To
pomeni, da bodo vsi tvoji otroci in vsi tvoji sorodniki umrli pred tvojim
obličjem.“

To prerokovanje je tako razljutilo kralja, da je velel modrijana zapreti
v temno ječo.

In je poklical drugega modrijana, da mu sanje razloži. Ta dè: „Sanje
pomenijo, da boš preživel vse svoje sorodnike in otroke.“

Tega odgovora je bil kralj tako vesel, da je bogato obdaril modrijana.